

Hvornår bør lastbilen udskiftes?

Hvornår er det økonomisk bedst at udskifte lastbilen?

Dette brændende spørgsmål for enhver transportvirksomhed kan en ny beregningsmetode give svar på. Metoden bruges af et konsulentfirma i et samarbejde med producenten af fabriksbeton, Unicon, der har over 300 lastbiler.

Konsulent Bo Møller, Immenso Consult, der har brugt metoden, opregner fire elementer til beregning af det optimale udskiftnings tidspunkt:

1. Reparation og vedligehold: Er lastbilflåden rimeligt ensartet, er det ret nemt at indsamle disse data på de forskellige årgange. Derudover skal der blot korrigeres for udnyttelsesgraden af bilerne, hvor det hos Unicon gik på antallet af distribuerede kubikmeter beton pr. bil. Årlige omkostninger til reparation og vedligehold ligger i intervallet 50.000-140.000 kr.

2. Driftstab: Er bilen på værksted, kan den ikke transportere. En del af tiden til reparation og vedligeholdelse er planlagt - f.eks. ved serviceeftersyn - og forårsager derfor ingen eller begrænset driftstab. Men skal en bil uforudset på værksted, medfører det en række ekstraordinære omkostninger som f.eks.:

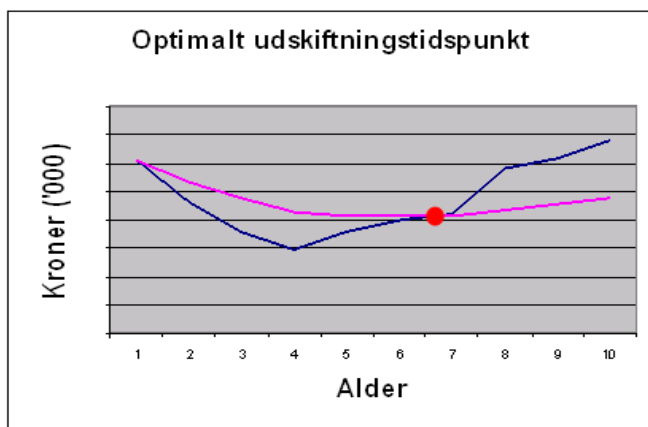
- Forsinket levering
- Ekstra planlægning i kundeservice
- Leje af ekstern bil
- Spild af chaufførens tid
- Overtidsbetaling til medarbejdere.

Her bør transportøren tjekke disse punkter hver for sig. Nogle af punkterne var hos Unicon forholdsvis lette at værdisætte, mens andre måtte fastsættes ud fra en vurdering. Resultaterne viste, at uplanlagte nedbrud kostede Unicon 800 kr. pr. time. Mens nye biler stort set intet driftstab har, tegner ti år gamle biler sig for driftstab på op imod 100.000 kr. om året.

3. Afskrivning: De faktiske afskrivninger kan være vanskelige at vurdere. Med udgangspunkt i information fra forhandlerne og de konkrete handlere, der er gennemført de seneste par år, er et afskrivningsforløb over ti år fastlagt. Unicons betonbiler er specialbiler, og afskrivninger vil bl.a. være påvirket af, hvor godt det går i byggebranchen. Derfor må faktiske afskrivninger revurderes min. en gang årligt.

4. Forrentning: Forrentning beregnes helt traditionelt. Den gennemsnitlige værdi af bilerne ganges med den interne minimumsrentesats.

Den samlede omkostning for en given årgang af biler er summen af de fire ovenstående omkostningstyper: Reparation og vedligehold, driftstab, afskrivning og forrentning. Se kurven:

Skiftes hvert 7. år

Den blå linje viser de samlede omkostninger for en enkelt bilårgang. Afskrivninger og forrentninger koster mest i begyndelsen, men falder med alderen. Til gengæld stiger udgifterne til vedligehold, reparation og driftstab. Kurven viser, hvordan summen af alle disse omkostninger udvikler sig.

Den røde linje viser, hvordan den gennemsnitlige udgift for hele vognparken udvikler sig. I dette tilfælde ser vi, at selv om lastbilen er fem-seks år gammel, falder omkostningerne for den samlede vognpark. Først når lastbilårgangen har syv år på bagen, begynder den at trække omkostningerne opad, og så er det tid til udskiftning.